

Motion till riksdagen 2020/21:3521

av **Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)**

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ny karensdag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka sjukpenningen dag 90 och dag 365 och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra en tidsgräns i sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ytterligare kvalificering till sjuk- och aktivitetsersättningen och tillkännager detta för regeringen.

Förslag till anslagsfördelning

Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Tabell 1 Moderaternas förslag till anslag för 2021 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 798 912	-7 648 000
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	40 472 849	-300 000
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 355 000	±0
1:4 Arbetskadeersättningar m.m.	2 421 000	±0
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36 868	±0
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	2 441 700	±0
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 600 000	-3 950 000
2:1 Försäkringskassan	9 212 424	±0
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	71 647	±0
Summa	98 410 400	-11 898 000

Politikens inriktning

Sjukfrånvaro ger en sämre privatekonomi, och en lång frånvaro från arbetslivet leder ofta till färre sociala kontakter i vardagen. Detta innebär ett utanförskap som blir både ekonomiskt och socialt. Det är därför självklart för oss att samhällets insatser i möjligaste mån ska inriktas på att hjälpa människor tillbaka till arbetslivet. Den som har sämre hälsa men som ändå har en arbetsförmåga ska uppmuntras att behålla sin anknytning till arbetslivet. Den som är sjuk eller skadad och inte kan arbeta ska ha rätt till ersättning, vård och rehabilitering. Den som har arbetsförmåga ska få stöd och hjälp att komma tillbaka i arbete.

Det centrala måste vara att ta fram reformförslag som påverkar incitamenten på ett sådant sätt att systemet uppmuntrar de med arbetsförmåga att återvända till arbetslivet, vilket också skulle minska statens kostnader för sjukpenning och rehabilitering. Regeringen är dock oförmögen att genomföra de nödvändiga reformer som behövs för att få ner sjuktalen till nivåerna 2010. Istället föreslår regeringen olika bidragshöjningar och fortsätter med en politik som minskar möjligheterna för människor att komma tillbaka från sjukdom.

Anslag 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Att regler och ersättningsnivåer i sjukförsäkringen påverkar sjukfrånvaron är känt i forskningen. Sjukförsäkringssystemet har idag en avtrappning som medför att ersättningen minskar först vid dag 365 då ersättningsnivån minskar från 80 procent till 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Den första karensdagen är det enda

och tydliga exemplet på en tidig tröskel in i sjukförsäkringens sjuklönedel. Långa sjukfall är naturligtvis ibland oundvikliga för den enskilde och sjukförsäkringssystemet ska då ge trygghet i att den som är sjuk ska få stöd. Men om de långa sjukfallen ökar totalt sett skapas många problem och risker. För att stärka incitamenten att komma tillbaka till arbete tidigare än idag föreslår Moderaterna stärkta drivkrafter för att komma tillbaka till arbete genom att sänka taket i sjukförsäkringen, öka avtrappningen av sjukpenningen och införa en karensdag vid övergången från sjuklön till sjukpenning, det vill säga vid dag 15. Dagens regelverk som medger att särskilt allvarliga sjukdomstillstånd kan undantas från nedtrappningen i ersättningsnivåer ska också fortsättningsvis gälla.

Moderaterna föreslår att en ny karensdag införs vid dag 15. Den ska tillsammans med den första karensdagen utformas som ett karensavdrag. Detta bedöms minska utgifterna inom utgiftsområdet med cirka 300 miljoner kronor per år under resterande del av mandatperioden. Den nya karensdagen bör anpassas till regelverket som följer av pandemins utveckling. Moderaterna minskar anslaget med 300 miljoner kronor årligen 2021–2023 genom införande av en ny karensdag.

Moderaterna vill även återinföra en övre tidsgräns i sjukförsäkringen vilket årligen väntas minska utgifterna inom utgiftsområdet med 6,3 miljarder kronor per år under perioden 2021–2023.

Till följd av Moderaternas förslag om sänkt drivmedelsskatt påverkas KPI vilket ger följdjusteringar i anslaget. Därmed ökar anslaget med 30 miljoner kronor för 2021, men minskar med 110 miljoner kronor 2022 och 100 miljoner kronor 2023. Moderaterna avvisar regeringens förslag om nedsatt arbetsgivaravgift för unga till förmån för egna arbetsmarknadspolitiska förslag. Det medför att anslaget minskar med 100 miljoner kronor 2021 respektive 2022. Moderaterna avvisar dessutom regeringens förslag om bilförmån vilket medför att anslaget för år 2023 ökar med 10 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Moderaterna vill förändra a-kassan vilket skulle minska anslaget med 200 miljoner kronor om året under perioden 2021–2023.

Regeringen har angivit anslag om 635 miljoner kronor vid möjlig förlängning av ersättning för karensdag, 33 miljoner vid möjlig förlängning av stöd till egenföretagare vid sjukdom och 110 miljoner kronor sjukpenning vid inställd vård. Det är viktigt att ha god beredskap inför att coronakrisen kan bli värre. Moderaterna väljer dock att flytta över dessa medel till en krisbuffert, i stället för att boka in dessa medel på anslag. Moderaterna avvisar därmed regeringens förslag till förmån för vårt förslag om en krisbuffert.

Sammantaget minskar Moderaterna anslaget med 7 648 miljoner kronor 2021, 7 010 miljoner kronor 2022 och 6 890 miljoner kronor 2023.

Anslag 1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.

Många unga med funktionsnedsättning som får aktivitetsersättning deltar inte i insatser som syftar till att öka chanserna att få arbete eller börja studera. De får inte den hjälp de behöver för att aktivera sig utan blir istället inaktiva och hamnar längre och längre ifrån arbetsmarknaden. Dessa unga riskerar att få låg inkomst hela livet och i förlängningen en mycket låg pension.

Människor som har sjuk- eller aktivitetsersättning måste få bättre förutsättningar att bryta sitt utanförskap. De ekonomiska trygghetssystemen måste alltid uppmuntra fler att gå från sjukdom till jobb eller utbildning och genom det få ett sammanhang och en egen försörjning. Därför föreslår Moderaterna en skärpning av kvalificering till sjuk- och

aktivitetsersättningen vilket beräknas minska utgifterna inom anslaget med 300 miljoner kronor per år 2021–2023.

Anslag 1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

Regeringen föreslår en tillfälligt utökad ersättning för sjuklönekostnader och en förlängd läkarintygfri tid. Moderaterna avvisar regeringens förslag till förmån för vårt förslag om en krisbuffert för det fall att coronakrisen blir värre. Moderaterna minskar därför anslaget med 3 750 miljoner kronor respektive 200 miljoner kronor för år 2021.

Maria Malmer Stenergard (M)

Katarina Brännström (M)

Arin Karapet (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

Ann-Sofie Alm (M)